

29/05/2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΜΑ: ΧΑΣΜΑ ΣΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ & ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η απόκτηση ενός παιδιού έχει γίνει, στην Ελλάδα της κρίσης, προνόμιο για λίγους. Η οικονομική ύφεση και αβεβαιότητα έχουν συμβάλλει δραματικά στην υπογεννητικότητα. Λόγω των οικονομικών δυσκολιών, έχει μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των γεννήσεων (σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο αριθμός των γεννήσεων το 2016 έπεσε στις 92.898 από τις 114.766 που ήταν το 2010), καθώς η οικονομική κρίση έχει δυσκολέψει ακόμα περισσότερο το - έτσι κι αλλιώς - δύσκολο, «διπλό» ρόλο των εργαζόμενων γονιών και κυρίως των μητέρων. Πρακτικά η δουλειά δεν συνδυάζεται εύκολα με την εγκυμοσύνη, τη λοχεία και γενικότερα τη μητρότητα.

Όσον αφορά στα εργασιακά δικαιώματα των εγκύων και νέων γονιών (π.χ. άδεια μητρότητας, άδεια πατρότητας, απολαβές νέων μητέρων), η Ελλάδα βρίσκεται κάπου στη μέση σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες, ξεχωρίζει, όμως, λόγω της μεγάλης και έντονης διαφοράς μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Χαρακτηριστικό, δε, των πολλών ταχυτήτων στην προστασία της μητρότητας είναι το γεγονός ότι σε αρκετές επίσημες έρευνες για το θέμα της εργασίας και της μητρότητας στην Ευρώπη, η Ελλάδα εμφανίζεται δύο φορές, με τις κωδικές ονομασίες GrPu (Greece-Public Sector/Ελλάδα-Δημόσιος Τομέας) και GrPr (Greece-Private Sector/Ελλάδα-Ιδιωτικός Τομέας).

Έτσι, στο δημόσιο τομέα, οι μητέρες δικαιούνται άδεια μητρότητας με πλήρη αποδοχές για 2 μήνες πριν τον τοκετό και 3 μήνες μετά, ενώ στη συνέχεια δικαιούνται εναλλακτικά 9 μήνες άδεια ανατροφής ή 2 χρόνια μειωμένο ωράριο. Αντίθετα, στον ιδιωτικό τομέα, οι μητέρες, ανεξάρτητα με την σχέση εργασίας (συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου), μπορούν εναλλακτικά να επιλέξουν μεταξύ μειωμένου ωραρίου ή συνεχόμενης άδειας (μικρότερης διάρκειας όμως από τη προβλεπόμενη για τον δημόσιο τομέα) και πάντα με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη. Την άδεια αυτή δικαιούται και ο πατέρας, αν η μητέρα επιλέξει να μην τη χρησιμοποιήσει. Κατά τη διάρκεια της κύησης και για 18 μήνες μετά τον τοκετό, απαγορεύεται η απόλυση της εργαζόμενης, και σε τέτοια περίπτωση, ο εργοδότης αντιμετωπίζει πρόστιμο. Τέλος, οι αυτοαπασχολούμενες γυναίκες δικαιούνται μηνιαίο επίδομα μητρότητας, ύψους 150 ευρώ, για χρονικό διάστημα 4 μηνών.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι υπάρχουν μεγάλα κενά και ανεπαρκής προστασία για τις εργαζόμενες του ιδιωτικού τομέα και τις αυτοαπασχολούμενες. Πλην της ύπαρξης (ή μη) πλήρους νομοθετικού πλαισίου, σημαντικό θέμα συνιστά και η τήρησή του. Αποτελεί «κοινό μυστικό» ότι σε πολλές περιπτώσεις παραβιάζονται οι ήδη ανεπαρκείς νόμοι για την προστασία της εγκυμοσύνης και της μητρότητας. Ωστόσο, οι περιπτώσεις που καταλήγουν σε επίσημες

καταγγελίες είναι πολύ λιγότερες, καθώς οι γυναίκες φοβούνται ότι μια τέτοια καταγγελία μπορεί όχι μόνο να τις οδηγήσει στην απόλυση αλλά να τους δημιουργήσει και προβλήματα στην εύρεση νέας εργασίας. Επιπλέον, δεν φαίνεται να υπάρχουν επίσημες έρευνες για τον αριθμό των σχετικών καταγγελιών που γίνονται ετήσια και το είδος των προβλημάτων που καταγγέλλονται.

Κατόπιν των ανωτέρω, γίνεται σαφές ότι στον κανόνα «είμαστε όλοι ίσοι απέναντι στον νόμο», υπάρχει εξαίρεση για τις μητέρες, καθώς τα δικαιώματά τους είναι πολύ διαφορετικά, ανάλογα με το αν εργάζονται στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ενώ για τις αυτοαπασχολούμενες η κατάσταση είναι ακόμα δυσκολότερη.

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Υπάρχουν διαθέσιμα επίσημα στοιχεία για τον αριθμό των καταγγελιών περί μη τήρησης της νομοθεσίας για την προστασία της εγκυμοσύνης και της μητρότητας και το είδος των προβλημάτων που έχουν καταγγελθεί ανά έτος την τελευταία πενταετία (2013-2017); Εάν ναι, ποια είναι αυτά; Εάν όχι, εξετάζεται το ενδεχόμενο να δημιουργηθεί μια σχετική βάση και ποια υπηρεσία θα είναι αρμόδια για την τήρησή της;
2. Σκοπεύετε να προβείτε σε εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία της εγκυμοσύνης και μητρότητας του ιδιωτικού τομέα και των αυτοαπασχολούμενων με αυτό του δημοσίου;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γιώργος Αμυριάς – Β' Αθηνών

Σπύρος Δανέλλης – Ηρακλείου

Σπύρος Λυκούδης – Α' Αθηνών

Γιώργος Μαυρωτάς – Αττικής

Γρηγόρης Ψαριανός – Β' Αθηνών